

Miejska Biblioteka Publiczna w Łomży
Dział Informacyjno-Bibliograficzny

**Łomżyńska wiosna poetycka z Czesławem
Miłoszem - czerwiec 1981 rok
pt. „ Być poetą”**

Zestawienie bibliograficzne

Czesław Miłosz 1911 - 2004

Opracowała: Anna Gosk

Łomża 2019

Spis treści

1. Biografia w skrócie	3
2. Pobyt poety w Polsce i na ziemi łomżyńskiej.....	4
3. Publikacje książkowe.....	5
4. Artykuły z wydawnictw ciągłych.....	6-7
5. Indeks nazw osobowych.....	8
6. Źródła internetowe.....	8

1. Biografia w skrócie

Czesław Miłosz (urodzony 30 czerwca 1911 w Szetejniach, obecnie na terenie Republiki Litewskiej – zmarł 14 sierpnia 2004 w Krakowie) poeta, eseista, prozaik, tłumacz, wykładowca, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury (1980). Jeden z najwybitniejszych i najbardziej znanych w świecie poetów polskich. W opinii międzynarodowej krytyki, jak i współczesnych mu pisarzy (np. noblistów: Josifa Brodskiego i Seamusa Heaneya), różnorodna twórczość Miłosza to jedno z najbardziej znaczących i fascynujących zjawisk literatury XX i XXI wieku. Był jednym z najbardziej płodnych pisarzy swego wieku. Tworzył nieprzerwanie od wczesnej młodości do końca życia, przez ponad siedemdziesiąt lat. Uprawiał każdy gatunek literacki (i każdy przekraczał), a także publicystykę, krytykę literacką oraz historię literatury. Jest jednym z najczęściej tłumaczonych, na wszystkie języki, autorów polskich. Sam również przekładał, głównie z języków angielskiego i francuskiego. Jako tłumacz mierzył się z całą tradycją literacką od Szekspira, Eliota, japońskich poetów haiku, po Biblię, tłumaczoną z języków oryginału (greckiego i hebrajskiego). Mieszkał, tworzył i publikował w Wilnie, Warszawie, Krakowie, we Francji oraz w Stanach Zjednoczonych. Pisał, poza kilkoma wyjątkami, wyłącznie po polsku, choć blisko czterdzieści lat spędził poza krajem swojego języka. Światowy rozgłos przyniosła mu powieść „Zdobycie władzy” (1953), o instalowaniu komunizmu w Polsce oraz esej „Zniewolony umysł” (1953), książka zaliczana dzisiaj do klasycznych dzieł o systemach totalitarnych i politycznych utopiach.¹

*„Miał mnie okupić dar układania słów
Ale muszę być gotów na ziemię bez-gramatyczną.
Z ostem, pokrzywą, łopuchem, belladonną,
Nad którymi wietrzyk, senny obłok, cisza.”²*

fragment wiersza *Oset, pokrzywa*

---

¹ <http://kosinskamiloszwkrakowie.com/czeslaw-milosz-biografia-tworczosc-zyciorys/>

² <http://teatrnn.pl/leksykon/artykuly/czeslaw-milosz-19112004/>

2. Pobyt poety w Polsce i na ziemi łomżyńskiej

Pobyt Czesława Miłosza w Polsce trwał od 5 do 19 czerwca 1981 roku. To czas na krótki oddech – bez spotkań, uroczystości i wieczernic, jedynie w gronie najbliższych. 15 czerwca wypoczęty noblista przyjechał do Łomży, aby wziąć udział w „Łomżyńskiej Wiośnie Poetyckiej”. Przedtem jednak udał się na obiad z organizatorami (Łomżyński Klub Literacki, Wydział Kultury Wojewódzkiej Rady Narodowej) oraz władzami wojewódzkimi, zwiedził Skansen Kurpiowski w Nowogrodzie (spotkał się tam z grupą pisarzy krajowych, co zaowocowało zorganizowanym w naprędce „seminarium na temat recepcji twórczości Miłosza w Polsce”). Później wziął udział w spotkaniu „ze społeczeństwem Łomży” w Wojewódzkim Domu Kultury (wg danych SB uczestniczyło w nim jedynie około 400 osób) oraz „aktywem kulturalnym Łomży” w klubie „Bonar”. Ostatnim punktem tego bardzo napiętego programu było zwiedzenie wystawy w Muzeum Okręgowym poświęconej jego życiu i twórczości. Nic zatem dziwnego, że drugi dzień pobytu w tym mieście był już zdecydowanie mniej intensywny. Miłosz ograniczył się właściwie do krótkiego udziału w sesji literackiej „Być poetą”, podczas którego wygłosił odczyt o losie pisarza na emigracji oraz zaprezentował kilka niepublikowanych dotychczas wierszy swego autorstwa.³

„Dlaczego Miłosz w Łomży? Trudno na nie udzielić tutaj jasnej, krótkiej i jednoznacznej odpowiedzi. Pobyt laureata nagrody Nobla w Łomży był jeszcze jednym dowodem na to, że znaczące wydarzenia w naszej kulturze niekoniecznie muszą się dokonywać w dużych ośrodkach kulturalnych. Żadna prawdziwa sztuka nie znosi pośpiechu i zgiełku. Spotkanie w Nowogrodzie zaplanowane było w tajemnicy aczkolwiek organizatorzy pragnęli znakomitemu poecie zapewnić trochę swobody i nadać tej wizycie więcej intymności. Po tylu latach nieobecności chciał się przede wszystkim spotkać z przyjaciółmi, których nie widział od lat oraz skonfrontować to co słyszał i czytał o swojej ojczyźnie, z rzeczywistością oraz spotkać się z ludźmi, słuchać ich mowy, prostej i szczerzej. Nowogrodzki skansen spełniał w pewnym stopniu dobre warunki aby stworzyć atmosferę dnia codziennego.⁴

---

³ <https://dzieje.pl/artykulyhistoryczne/sentymalna-wizyta-noblisty-czeslaw-milosz-w-kraju-w-1981-r>

⁴ <https://www.narew.info/wiadomosci/11544,czeslaw-milosz-nad-narwia>

3. Publikacje książkowe

1. Billewicz, Maciej (1942-)

O Czesławie Miłoszu mniej znanym : obiektywem / **Maciej Billewicz** ; [aut. tekstów Maciej Billewicz, Józef Węgrzyn ; tł. Magdalena Bugajska] // Warszawa : "Melanż". - 2014
245, [3] s. : il.

2. Chamryk, Wojciech

.Miłosz, Kulka i wielka poezja w Łomży / **Wojciech Chamryk** // Gazeta Bezcenna. – 2011,
nr 408, s. 3-4

3. Kopka, Bogusław (1969-)

Operacja "Poeta" : Służba Bezpieczeństwa na tropach Czesława Miłosza / **Bogusław Kopka, Grzegorz Majchrzak** ; przygot. do dr. i posłowiem opatrzył Grzegorz Musidlak // Lublin :
Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007

4. Manasterski, Miłosz Kamil

Niech nie kończy się fascynacja Miłoszem / **Miłosz Kamil Manasterski** ; rozmawiała
Magdalena Macko // Głos Katolicki. - 2012, nr 2, s. 18-19

5. Sejmej, Grażyna Anna

Czesław Miłosz w Łomży / **Grażyna Anna Sejmej** // Wiadomości Łomżyńskie. – 2011,
nr 26, s. 23-27

4. Artykuły z wydawnictw ciągłych

6. Bielecki Krzysztof.

W poniedziałkowy wieczór. Łomżyńskie spotkania Czesława Miłosza / **Krzysztof Bielecki** // Za i Przeciw. – 1981, nr 28, s. 11, il.

7., „Być Poetą” Sesja literacka w Łomży z udziałem Czesława Miłosza / (jtb.) // Gazeta Współczesna. – 1981, nr 120, s. 1

8. Brzuścień Monika

Miłoszowania ciąg dalszy / Monika Brzuścień // Kontakty. – 1981, nr 31, s. 10

9. Czesław Miłosz przyjedzie do Łomży. Świetny pomysł Jana Kulki / (zew.) // Kurier Polski, Wyd. B. – 1981, nr 102, s. 1

10. Kulka Jan

Miłosz nad Narwią / **Jan Kulka** [w Łomży i Nowogrodzie] // Tygodnik Demokratyczny. – 1981, nr 31, s. 18, il.

11. Kulka Jan

„Szczęśliwy naród który ma poetę” [wizyta w Łomży] / **Jan Kulka** // Przegląd Powszechny. – 1983, nr 3, s. 330-336

12. Kulka Jan

Wydarzenie, które pozostanie w kronikach naszego miasta. Rozm. Elżbieta Sawicka. Łomżyńskie spotkanie Czesława Miłosza / **Jan Kulka** // Za i Przeciw. – 1981, nr 18, s. 11-13, il.

13. Kulka Jan

Wydarzenie które pozostanie w kronikach naszego miasta. Rozm. Elżbieta Sawicka. Łomżyńskie spotkanie Czesława Miłosza / **Jan Kulka** // Za i Przeciw. – 1981, nr 28, s. 12-13, il.

14. Kusiba Marek, Kwasowski Jan

Czesław Miłosz gościem sesji [w Łomży] pod hasłem „Być poetą” / **Marek Kusiba, Jan Kwasowski** // Gazeta Współczesna. – 1981, nr 121, s. 12

15. Kwasowski Jan
Czesław Miłosz [w Łomży 1981 roku] / **Jan Kwasowski** // Kontakty. – 1981, nr 8, s. 46-47, il.
16. Miłosz Czesław
„W mojej ojczyźnie” – materiały problemowe - numer specjalny / **Czesław Miłosz** // Warszawa: Chrześcijańskie Towarzystwo Społeczne. – 1981, s. 64
17. Miłosz i Łomża / (es) // Zdarzenia. – 1981, nr 9, s. 10-18, il.
18. Czesław Miłosz w Łomży w relacji służby bezpieczeństwa // Gazeta Bezcenna. – 2004, nr 52, s. 1, 3
19. Rogalma Teresa
Zobaczyć Miłosza... / **Teresa Rogalma** // Dziennik Ludowy. – 1981, nr 147, Wyd. C, s. 5
20. Sawicka Elżbieta
Szczęśliwy naród który ma poetę...” sesja wieczorna pn. „ Być poetą” poświęcona twórczości Czesława Miłosza / **Elżbieta Sawicka** // Za i Przeciw. – 1981, nr 28, s. 14, il.
21. Stryjec
Polskie pozy. Kwiatek do kozucha. Wizyta Czesława Miłosza w Łomży / **Stryjec** // Kontakty. – 1981, r 2, nr 46, s. 10
22. Średnicka Alicja
Miłoszowanie / **Alicja Średnicka** // Kontakty. – 1981, nr 28, s. 10
23. Tenner Janusz.
Poeta w Łomży czyli cena popularności [Czesław Miłosz] / **Janusz Tenner** // Trybuna Ludu. – 1981, nr 174, s. 5
24. W kolejce po siebie [spotkanie Czesława Miłosza z aktywem kulturalnym w Łomży] / brak // Kontakty. – 1981, nr 26, s. 7

Indeks nazw osobowych

Bielecki Krzysztof 6
Billewicz Majcie 1
Brzuścień 8
Chamryk Wojciech 2
(es) 17
(jtb.) 7
Kopka Bogusław 3
Kulka Jan 10, 11, 12, 13
Kusiba Marek 14
Kwasowski Jan 14, 15
Manasterski Miłosz Kamil 4
Miłosz Czesław 9, 16, 17, 24
Rogalma Teresa 19
Sawicka Elżbieta 20
Sejmej Grażyna Anna 5
Stryjec 21
Średnicka Alicja 22
Tenner Janusz 23

Źródła internetowe

1. <http://kosinskamiloszwkrakowie.com/czeslaw-milosz-biografia-tworczosc-zyciorys/> (dostęp 11.10.2019)
2. <http://teatrnn.pl/leksykon/artykuly/czeslaw-milosz-19112004/> (dostęp 11.10.2019)
3. <https://dzieje.pl/artykulyhistoryczne/sentymalna-wizyta-noblisty-czeslaw-milosz-w-kraju-w-1981-r> (dostęp 12.10.2019)
4. <https://www.narew.info/wiadomosci/11544,czeslaw-milosz-nad-narwia> (dostęp 12.10.2019)